

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu Veroniky Juříčkové a soudců Tomáše Langáška a Filipa Dienstbiera v právní věci žalobkyně: **PREMIUM DOPRAVA s.r.o.**, sídlem U Uranie 4, Praha 7, zastoupená Mgr. Václavem Voříškem, advokátem, sídlem Pod Kaštany 245/10, Praha 6, proti žalovanému: **Krajský úřad Jihomoravského kraje**, sídlem Žerotínovo náměstí 449/3, Brno, týkající se žaloby proti rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 2. 2022, č. j. JMK 20776/2022, o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 17. 1. 2023, č. j. 22 A 16/2022-32,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost žalovaného **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žalovaný **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalobkyni **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I. Vymezení případu

[1] Městský úřad Znojmo, odbor dopravy, rozhodnutím ze dne 27. 10. 2021, č. j. MUZN 192470/2021/Hüb, shledal žalobkyni vinnou ze spáchání přestupku dle § 125f odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), spočívajícího v tom, že jako provozovatelka vozidla nezajistila, aby při jeho užití na pozemních komunikacích byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích. Automatizovaným technickým prostředkem používaným při dohledu na bezpečnost provozu na pozemních komunikacích bez obsluhy bylo zjištěno, že dne 7. 3. 2021 v 8:19 hod. v obci Znojmo-Kasárna, silnice I/38, v úseku od domu č. p. 1 po dům č. p. 49 ve směru jízdy na obec Olbramkostel, neznámý řidič jel s vozidlem rychlostí 58 km/h (po odečtení odchylky měřicího zařízení) v místě, kde je nejvyšší dovolená rychlost stanovena na 50 km/h, přičemž toto jednání vykazuje znaky přestupku dle § 125c odst. 1 písm. f) bod 4 zákona o silničním provozu. Žalobkyni byla za uvedený přestupek uložena pokuta ve výši 1 500 Kč. Odvolání

žalobkyně proti tomuto rozhodnutí žalovaný zamítl rozhodnutím označeným v záhlaví tohoto rozsudku a prvostupňové rozhodnutí potvrdil.

[2] Žalobkyně napadla rozhodnutí žalovaného žalobou, které Krajský soud v Brně vyhověl, rozsudkem označeným v záhlaví zrušil rozhodnutí žalovaného a věc mu vrátil k dalšímu řízení. V odůvodnění rozsudku krajský soud zdůraznil, že ačkoli ve věci není sporné, že v době spáchání přestupku byl v registru vozidel zapsán jako provozovatel vozidla spolek Share CAR!, z.s., správní orgány jednaly v řízení se žalobkyní, kterou jako provozovatelku vozidla shledaly vinnou ze spáchání přestupku.

[3] Krajský soud si byl vědom skutečnosti, že statutárním orgánem spolku ShareCAR!, z.s. je Petr Kocourek, který je soudům znám z úřední činnosti jako osoba využívající nejrůznějších obstrukčních taktik v řízeních o přestupcích. Současně však s odkazem na konstantní judikaturu Nejvyššího správního soudu upozornil, že přestupku podle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu se může dopustit pouze provozovatel vozidla, jedná se o přestupek s tzv. speciálním subjektem. Definice pojmu provozovatel vozidla je dle krajského soudu založena na evidenčním principu, není tedy rozhodné, kdo je vlastníkem vozidla dle předpisů soukromého práva. Krajský soud upozornil, že ve skutkově obdobné věci, kde byla v rozporu se zákonem taktéž vyvozena odpovědnost vlastníka za přestupek provozovatele vozidla, byla kasační stížnost žalovaného správního orgánu odmítnuta pro nepřijatelnost. K argumentaci zneužitím práva krajský soud souhlasil se žalovaným do té míry, že jednání směřující k evidenci určité osoby za úplatu jako provozovatele vozidla, sleduje-li vlastník tímto jednáním to, aby v silničním provozu nenesl odpovědnost jako provozovatel vozidla, může znaky zneužití práva vykazovat. S odkazem na judikaturu Nejvyššího správního soudu však krajský soud připomněl, že v takovém případě musí být účelovost jednání a jeho zneužívající charakter v řízení dostatečně prokázány. Aplikace institutu zneužití práva představuje dle krajského soudu výjimečný postup, jemuž musí předcházet aktivita správního orgánu směřující ke zjištění, že ke zneužití práva v individuálním případě skutečně došlo a že účastník řízení tímto jednáním sleduje jiné než objektivním právem předpokládané cíle. Propojení spolku s osobou Petr Kocourek představovalo dle krajského soudu významnou výchozí indicii pro úvahy o zneužití práva, další zjišťování však správní orgány v tomto ohledu nečinily, ačkoli se žalobkyně v průběhu řízení bránila tvrzeními, že vozidlo neprovozuje, neboť je předmětem sdílení ze strany členů spolku, a k tomuto tvrzení navrhla důkazy. Ani k navrženým důkazům se však správní orgány dle krajského soudu v předchozím řízení nevyjádřily. Krajský soud tak uzavřel, že i pokud by hypoteticky připustil, že dosavadní výklad správních soudů je nesprávný (a že správní orgány nemusejí v případě zneužití práva přihlížet k zápisu provozovatele vozidla v registru silničních vozidel), v souzené věci se závěry o případném zneužití práva neopírají o dostatečně zjištěný a náležitě podložený skutkový stav.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalobkyně

[4] Žalovaný (dále jen „stěžovatel“) podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost. Stěžovatel se domnívá, že dostatečně prokázal, že spolek Share CAR!, z.s. se specializuje na dopravní přestupky a že jeho zápis jako provozovatele vozidla má obstrukční charakter. K tomu opětovně upozornil na propojení s osobou Petr Kocourek a setrval na argumentaci, že se v souzené věci jednalo o zneužití práva. Zdůraznil, že účelový přepis

pokračování

vozidla na spolek Share CAR!, z.s. je ve svém důsledku v rozporu se smyslem dotčené právní úpravy. Poukázal rovněž na to, že žalobkyně byla v řízení zastoupena advokátem, který je součástí celého projektu „pojištění proti pokutám“, který stěžovatel považuje za negativní jev, jehož účelem je rozložení systému státní správy v oblasti dopravních přestupků.

[5] Žalobkyně práva na vyjádření ke kasační stížnosti nevyužila.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[6] Podle § 104a odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), Nejvyšší správní soud odmítne pro nepřijatelnost kasační stížnost ve věci, v níž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, jestliže svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele.

[7] Kritéria přijatelnosti kasační stížnosti podávané žalovaným správním orgánem Nejvyšší správní soud vymezil již v rozsudku ze dne 30. 1. 2007, č. j. 2 Azs 21/2006-59, č. 1143/2007 Sb. NSS, ze kterého vyplývá, že kasační stížnost lze považovat za přijatelnou, „pokud by bylo shledáno zásadní pochybení krajského soudu při výkladu hmotného nebo procesního práva, případně pokud by krajský soud nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu“. Tato kritéria se uplatní též na všechny věci, ve kterých před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce (usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 6. 2021, č. j. 9 As 83/2021-28, č. 4219/2021 Sb. NSS).

[8] Nejvyšší správní soud předesílá, že ke shodným závěrům jako v nyní souzené věci dospěl již v usneseních ze dne 9. 8. 2022, č. j. 7 As 11/2022-17, a ze dne 18. 7. 2023, č. j. 2 As 17/2023-23, v nichž posuzoval totožnou právní otázku týkající se téhož spolku Share CAR!, z.s. (v případě věci sp. zn. 2 As 17/2023 se jednalo i o věc totožného stěžovatele), jimiž kasační stížnosti žalovaných správních orgánů odmítl pro nepřijatelnost.

[9] V souladu s dosavadní judikaturou Nejvyššího správního soudu postupoval v daném případě i krajský soud, který správně připomněl, že z hlediska odpovědnosti za přestupek podle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu je stěžejní, kdo je jako provozovatel zapsán v registru silničních vozidel. K těmto závěrům Nejvyšší správní soud dospěl již v rozsudku ze dne 23. 7. 2019, č. j. 1 As 318/2018-41, č. 3917/2019 Sb. NSS, jímž navázal na svůj předchozí rozsudek ze dne 28. 2. 2018, č. j. 1 As 222/2017-45. V něm se Nejvyšší správní soud sice v bodě 42 v obecné rovině dotkl možného postupu v případě zneužití práva účelovou evidencí provozovatele vozidla, tyto závěry však nelze aplikovat paušálně a izolovaně bez zohlednění kontextu, v jakém byly vysloveny (shodně usnesení č. j. 7 As 11/2022-17, bod 9). Ve věci sp. zn. 1 As 222/2017 Nejvyšší správní soud řešil situaci, kdy byl jako provozovatel zapsán původní vlastník vozidla, který již auto prodal, avšak v registru vozidel byl nadále evidován jako provozovatel. V nyní souzené věci však okolnosti změny údajů v registru a účelovost postupu původního a nového vlastníka vozidla navzdory judikatuře (viz následující bod odůvodnění) předmětem podrobnějšího zjišťování a prokazování správními orgány učiněny nebyly.

[10] K otázce zneužití práva krajský soud ve shodě s judikaturou Nejvyššího správního soudu (viz např. rozsudky ze dne 10. 11. 2005, č. j. 1 Afs 107/2004-48, č. 869/2006 Sb. NSS,

a ze dne 4. 5. 2011, č. j. 1 As 27/2011-8, č. 2452/2012 Sb. NSS) dovodil, že jednání označené jako zneužití práva musí být v řízení dostatečně prokázáno, a musí mu předcházet aktivita správního orgánu směřující ke zjištění, zda k takovému jednání skutečně došlo. V projednávané věci krajský soud správně uzavřel, že správní orgány podrobnější zjišťování skutkového stavu za účelem ověření, zda je deklarovaná činnost spolku čistě formální, že k žádnému sdílení vozidel ve skutečnosti nedochází a že k zápisu spolku jako provozovatele vozidla došlo účelově právě s cílem vyhnout se objektivní odpovědnosti provozovatele vozidla za deliktní jednání, neprováděly.

IV. Závěr a náklady řízení

[11] Vzhledem k tomu, že krajský soud rozhodl v souladu s ustálenou a jednotnou judikaturou a nepochybil ani při výkladu hmotného či procesního práva, Nejvyšší správní soud kasační stížnost podle § 104a s. ř. s. odmítl pro nepřijatelnost.

[12] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud rozhodl podle § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Ačkoli byla kasační stížnost odmítnuta, což je situace, na kterou obecně pamatuje § 60 odst. 3 s. ř. s., k odmítnutí pro nepřijatelnost dochází na základě zjednodušeného věcného posouzení případu (usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020 - 33, č. 4170/2021 Sb. NSS), a proto je na místě rozhodnout o náhradě nákladů řízení podle úspěchu ve věci (viz již citované usnesení Nejvyššího správního soudu č. j. 9 As 83/2021 - 28). Žalovaný (stěžovatel) neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Úspěšné žalobkyni v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nevznikly, náhrada nákladů řízení se jí tudíž nepřiznává.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 6. listopadu 2023

Mgr. Ing. Veronika Juříčková
předsedkyně senátu